

Herontwikkeling Klein Zundertseweg 1 te Klein Zundert

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling Klein Zundertseweg 1 te Klein Zundert.

Ecologische quickscan

Datum 28-9-2020

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2009-1</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	<i>Adviesbureau Schoenmakers Molenzicht 2 4881 BW Zundert</i>
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Herontwikkeling</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Mw. A. Tuijelaars (Schoenmakers advies)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>28-9-20</i>

© 2020 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1	Aanleiding
	1.2	Doelstelling
	1.3	Toetsingskader
	1.4	Leeswijzer
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1	Ligging van het plangebied
	2.2	Inrichting en het huidig gebruik van het plangebied
	2.3	Inrichting van het aangrenzend NNN-gebied
	2.4	Beoogde ingrepen en ontwikkelingen
3	Wettelijk kader	15
	3.1	Inleiding
	3.2	Soortenbescherming
	3.3	Gebiedsbescherming
	3.5	Bijzondere provinciale beschermingszones
	3.6	Rode Lijst
4	Onderzoeksresultaat	21
	4.1	Methodiek
	4.2	Gebiedsbescherming
	4.2.1	Natura 2000
	4.2.2	Provinciale beschermingszones.
	4.3	Soortenbescherming
	4.3.1	Vaatplanten en bladmosse
	4.3.2	Zoogdieren (grondgebonden)
	4.3.3	Zoogdieren (vleermuizen)
	4.3.4	Vogels
	4.3.5	Reptielen
	4.3.6	Amfibieën
	4.3.7	Vissen
	4.3.8	Vlinders en libellen
	4.3.9	Overige ongewervelden
	4.4	Bescherming houtopstanden
5	Conclusie	43
	5.1	Samenvatting effectenbeoordeling
	5.2	Toetsing aan de Wet natuurbescherming
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	47
	6.1	Algemene voorzorgsmaatregelen
	6.2	Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen
	6.3	Bescherming NNN-gebied; randvoorwaarden en voorzorgsmaatregelen
	6.2	Aanbeveling en advies
7	Bronnen	51
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	53
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	56
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	54
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	57
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	60

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen om op de locatie Klein Zundertseweg 1 op het terrein van een voormalige maalderij een bebouwingscomplex te realiseren dat bestaat uit 3 woningen en 3 appartementen. Op een perceel aan de overkant van de weg, oost van adres Klein Zundertseweg 26, wordt nog één vrijstaande woning gerealiseerd. Voor dit doel wordt de stenen schuur met adres Klein Zundertseweg 1 en onderdeel van de bedrijfsbebouwing van de voormalige maalderij gesloopt. Het oorspronkelijke hoofdgebouw waarin de maalderij was gevestigd met adres Klein Zundertseweg 1a blijft gespaard en zijn woonfunctie behouden.

Adviesbureau Schoenmakers te Zundert heeft de opdracht om deze ontwikkeling mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. Deze wettelijke kaders eisen ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, speciale provinciale beschermingszones en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming: hoofdstuk
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Groenblauwe mantel
 - Natuur Netwerk Brabant
- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap
 -

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

Fig.1. Ligging van het plangebied (binnen rode cirkel) in de omgeving. Luchtfoto: Google Earth

Het plangebied is gelegen in de gemeente Zundert aan de uiterste zuidrand van de bebouwde kom van Klein Zundert. Op een hoogte waar de bebouwde kom van Klein Zundert slechts door de nieuwe randweg en de loop de Klein Beek met groenstrook gescheiden wordt van de veel grotere en meer verstedelijkte bebouwde kom van Zundert. De afstand tot het buitengebied oost en west van de beide aanééngesmolten bebouwde kommen is op deze hoogte gering, eveneens tot het oude dorpscentrum van Klein Zundert. Binnen het agrarisch buitengebied is grootschalige tuinbouw met sierteelt en bometeelt een hoofdactiviteit. Direct aan de zuidkant van het plangebied stroomt de Kleine Beek met begeleidende groenstructuren. Op zeer korte afstand aan de oostkant van het plangebied is de loop van de beek recent verlegd en langs de beek nieuwe natuur aangelegd. Een ingreep die nodig was voor de aanleg van een rotonde die Klein Zundert vanaf de nieuwe rondweg moet ontsluiten. In westelijke richting voert de beek op korte afstand van het plangebied langs een pastorietaan met oude en monumentale bomen en sluit daarna aan op een natuurpark waarvan delen ook op schop genomen zijn in het kader van de aanleg van de nieuwe rondweg en compensatienatuur. Hierbij is water gedempt en zijn nevenlopen van de beek aangelegd voor de ontwikkeling van nieuwe natte compensatienatuur. Vanuit een breder landschappelijk perspectief gezien ligt op een afstand van 3 km westelijk van Klein Zundert de aanéénsluitend natuurgebieden de Bijvaart/Turfloup, de Lage Maten, landgoed De Moeren en de Oude Buisse Heide; gezamenlijk een natuurgebied met natte heide, zwak gebufferde water en bossen waaraan de status van Natte natuurparel is toegekend.

2.2. Inrichting en huidig gebruik van het plangebied

Het grootste deel van plangebied betreft een grondgebied dat grotendeels in beslag genomen wordt door een bebouwingcomplex dat bestaat uit het gebouw van voormalige maalderij (adres Zundertseweg 1a) en een aangebouwde bedrijfsloods (adres Klein Zundertseweg 1).

Fig.2 Het plangebied is rood omlijnd. De bebouwing die afgebroken wordt is geel omlijnd.

Luchtfoto: Google Earth

Een kleiner deel van het plangebied ligt aan de overkant van de weg en betreft een perceel gelegen naast adres Klein Zundertseweg 26. Dit perceel is ingericht als siertuin en bevat veel bestrating en siergroen van een sterk gecultiveerd soort. De bebouwing van een woonhuis en schuur op hetzelfde terreindeel valt buiten de ingreep. Het groen betreft ligusterhagen, lage en middelhoge wintergroene struiken en jonge sierboompjes. Het geheel biedt een goed onderhouden indruk en bevat buiten wat schaarse onkruiden geen natuurlijke elementen en begroeiingen.

Het perceel naast Klein Zundertseweg 26

Het hoofdgebouw op het hoofdperceel, de voormalige maalderij, vervult momenteel een woonfunctie van een tijdelijke aard. Dit gebouw stamt waarschijnlijk uit een periode van rond de voorlaatste eeuwwisseling en toont een industriële architectuur uit die periode. Het statige gebouw oogt monumentaal maar staat niet op de monumentenlijst van de gemeente Zundert. Het gebouw is drie verdiepingen hoog waarbij op de benedenverdieping, waar naar men mag aannemen vroeger de maalmachines waren geïnstalleerd, deels onder het straatniveau ligt. Het dak is bekleed met dakpannen en er ontbreekt gevelbetimmering en andere vormen van gevelbekleding. De muren tonen tekenen van achterstallig onderhoud als scheuren en kieren. De stenen loods is waarschijnlijk in een iets latere tijdsperiode aangebouwd en is momenteel intensief in gebruik als magazijn van horecabehoeften. Het dak is bekleed met klein soort golfplaat waaronder en dakbeschot van kunststofplaten aangebracht. In de binnenruimte is een open zoldering aanwezig die dicht volgestouwd is met pallets handelswaar. Ook de rest van de binnenruimte is dicht gevuld met handelswaar. De voorgevel is geblindeerd en bevat een grote garagedeur voor het lossen en laden van goederen. Aan de achterkant zijn kleine raamwerken aanwezig. De loods is actief in bedrijfsmatig

gebruik en met gesloten deuren geheel geïsoleerd van de buitenwereld voor alle vliegende beschermde fauna. De enige andere bebouwing betreft een klein houten open schuur aan de vrije kopgevel van de loods. Deze is in gebruik voor opslag van diverse materialen. De rest van het terrein wordt in beslag genomen door een bestraat oppervlak aan de voorkant van de loods waar de goederen geladen en gelost worden, en een pleintje aan de zijkant van de loods waar voertuigen gestald staan. Verder is een kleine verwaarloosde siertuin aan de voorgevel van de maalderij aanwezig. Deze tuin verkeert in enige mate van verwaarlozing. Het groen bestaat uit lage ligusterhagen, sierstruiken en veel onkruiden. Het enige andere groen betreft een strook tussen de achterkant van het gehele bebouwingscomplex en het aangrenzend talud van de beek. Deze strook bevat hoge bamboebegroeiingen, ruigtebegroeiingen met braam en is voor een groot deel ingezaaid met een zaadmengsel van wilde planten.

De aangebouwde loods

De maalderij

De open houten schuur

De achterkant van het bebouwingscomplex

2.3 Inrichting van het aangrenzend NNN-gebied.

Daar ingrepen binnen het plangebied van directe invloed kunnen zijn op het aangrenzend NNB-gebied wordt hierbij een korte beschrijving van dit gebied gegeven. Dit NNB-gebied betreft de loop van de Kleine Beek en zijn oevertaluds waaraan het beheer type N03.01 van Beek en Bron en de functie van ecologische verbidingsstructuur is toegekend. Het plangebied grenst direct aan het noordtalud van de beek dat tamelijk ruig begroeid is met soorten als grote brandnetel, harig wilgenroosje en ter hoogte van de waterlijn liesgras, riet en grote egelskop. Het water van de beek toont overal een ondoorzichtige roodbruine kleur als gevolg van opwelling van leemhoudende bodemdeeltjes. De begroeiing op en onder de waterspiegel bestaat uit kleine veldjes watergentiaan en wat gele plomp. De natuurwaarde van de beek werd op deze hoogte als tamelijk laag en als verstoord beoordeeld.

Het direct aangrenzende NNN-gebied

Het plangebied gezien vanuit westelijk richting binnen NNN-gebied. Links het wandelpad met daarachter de pastorietaan.

Buiten het NNB-gebied vallen de oevergebieden van de beek. De zuidoever bevat ter hoogte van het plangebied een wandel/onderhoudspad met daar langs een smalle strook begroeiing van middelhoge wilgenstruwelen die grotendeels bestaan uit grauwe wilg. Verder west en oostwaarts nemen struwelen van schietwilg de overhand. De enige grotere boom op deze hoogte is een linde. Het wandel/onderhoudspad wordt vanaf de openbare weg ontsloten door een dam die direct aan de westkant van het plangebied ligt. In westelijke richting vanaf de dam zet het wandelpad zich voort op de noordoever van de beek, de kant van het plangebied.

2.3 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen.

De beoogde ontwikkelingen betreffen de volgende.

- Sloop van een stenen loods en een aangebouwde kleine houten open loods op adres Klein Zundertseweg 1a.
- Het gebouw met adres Klein Zundertseweg 1, een vroegere maalderij, waar de stenen loods een aanbouw van is blijft gehandhaafd.
- Op het perceel vindt na sloop nieuwbouw plaats van een complex van 3 woningen en 3 appartementen.
- Op een tegenoverliggend perceel gelegen naast adres Klein Zundertseweg 26 wordt siergroen en bestrating verwijderd en vindt op het vrijgekomen grondgebied nieuwbouw van één woning plaats.
- Voor deze ontwikkeling behoeven geen substantiële houtstructuren geamoveerd te worden. Binnen de terreindelen waar de ingrepen plaats vinden ontbreken houtopstanden waarvan verwacht kan worden dat deze kapvergunningsverplichting zijn of als beschermde houtopstand aangemerkt kunnen worden.

Impressie van de nieuwbouw op adres Klein Zundertseweg 1. Geheel rechts de bestaande maalderij. Bron: website van de gemeente Zundert

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepalingen ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV en het verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Voor soorten van Verdrag van Bonn bijlage II is de bescherming bij ingang van de Wet Natuurbescherming opgeheven of deze vallen onder het beschermingsregime van nationaal beschermde soorten (zie verder bijlage 1).

Nationaal beschermde soorten (“andere soorten”)

Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregime en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen. Voor onbeschermden soorten geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht. De ‘andere’ nationale soorten staan vermeld in bijlage A en B van de wet die hoort bij artikel 3.10 en 3.11. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst. Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als “vast” kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de

Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode, door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving).

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b. Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond

beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring niet van toepassing, noch de bescherming van de functionele leefomgeving. Onder de term “opzettelijk” moet men ook de zgn. “voorwaardelijke” opzet verstaan; dat betekent dat de initiatiefnemer zich bewust moet zijn van de effecten van zijn handelingen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Toetsing

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van Natura 2000 en betreffen gebieden van grote ecologische waarde.
- Natuurgebieden en verbidingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De NNN is de opvolging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natura 2000-gebied

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest striktste bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten

binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechterings-toets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

3.4 Bijzondere provinciale beschermingszones

Natuur Netwerk Nederland (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied geldt het ‘Nee, tenzij’ principe. In principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten.

Groenblauwe mantel

De provincie Noord-Brabant heeft in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2010) een keuze gemaakt voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Voor dit doel zijn 2 robuuste structuren ingesteld; de agrarische structuur en de groenblauwe structuur. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap; Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen. In Artikel 6 van de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant worden de doelstellingen van de Groenblauwe mantel geformuleerd en de verbodsbepalingen die gelden voor de Groenblauwe mantel. Deze verbodsbepalingen verbieden activiteiten die in strijd zijn met de hiervoor aangegeven doelstellingen met betrekking tot natuurbescherming, behoudt van landschappelijke kwaliteiten, bescherming van watersystemen en behoudt van bufferfunctie met het groenblauwe kerngebied.

3.5 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuuroeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

3.6 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terrein beherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN), en bijzonder provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord- Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 20-9-2020.

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 20-9-2020 tussen 11.00 en 12.00 uur en werd uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de 25 graden C, weinig wind, onbewolkt en droog. Een weertype dat als getypeerd kan worden als helder en bijzonder zomers voor de tijd van het jaar.

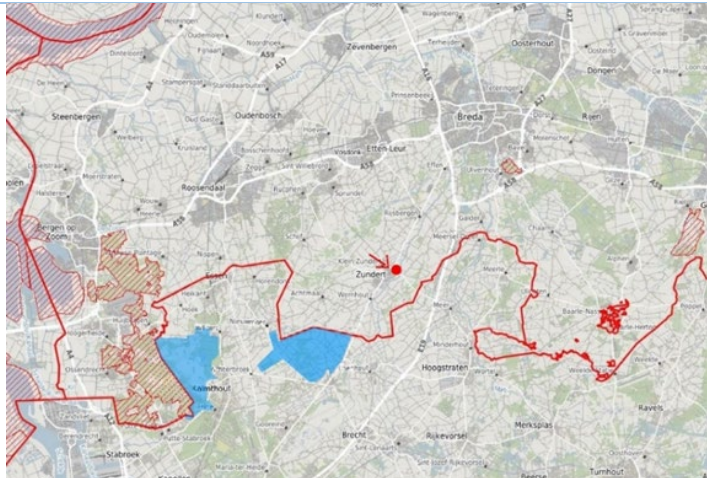
Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Fig.4 Ligging van de plangebieden (rode stip waar pijl naar toe wijst) ten opzichte van Nederlands Natura 2000 gebied (rood gearceerd) en Belgisch Natura 2000-gebied (blauw gemarkeerd)

Bron: Provincie Noord-Brabant

Ligging

De dichtst nabije Natura-2000 gebieden zijn buiten de landsgrenzen op Belgisch grondgebied gelegen en betreffen *De Schietvelden noord* en *Kalmhoutse Heide* op afstanden hemelsbreed van respectievelijk 7 en 15 km zuidwestelijk van het plangebied. De dichtst nabije Nederlandse Natura-2000 is het *Ulvenhoutse Bos* aan de zuidkant van Breda op een afstand hemelsbreed van 13 km oostelijk van het plangebied. Op iets grotere afstand variërend tussen van 15-30 km westelijk van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden *Brabantse Wal*, *Markiezaat* en *Oosterschelde*.

Het Natura-2000 Brabantse Wal en daarop aansluitend De Kalmhoutse Heide bevat kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van vochtige heide en zwak gebufferde vennen. De Markiezaat en Oosterschelde bevat robuustere en meer kust gebonden natuur van moeras, natte graslanden en open water.

Wettelijk kader en beleid

Externe werking

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Stikstof

In de 'Handreiking woningbouw en Aerius' (januari 2020) van de Rijksoverheid blijkt uit de algemene conclusie dat bij maximaal 50 laagbouwoningen, gebouwd op zandgrond op minimaal 7 km afstand van een Natura 2000-gebied, de stikstofdepositie onder gemiddelde omstandigheden 0,00 mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied is. Voor projecten met een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar hoeft geen vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. In de andere gevallen op kortere afstand van een Natura 2000-gebied en/of voor de bouw van meer woningen waarbij de depositie mogelijk hoger is dan 0,00 mol/ha/jaar is alsnog een Aeriusberekening nodig.

Effecten-beoordeling

Oppervlak

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

	<i>Externe werking op korte afstand</i> Alle Natura 2000 gebieden liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting. <i>Stikstof</i> De factor stikstofuitstoot is in dit geval de enige mogelijke factor die een externe werking op grotere afstand kan genereren. In de uitvoerende fase kan een tijdelijke verhoging van de factor stikstofdepositie plaats vinden ten gevolge de uitstoot van het bouwverkeer en machines die tijdens sloop en de bouw gebruikt worden. Na de uitvoerende fase kan verwacht worden dat de nieuwbouw en de verkeersbewegingen die deze genereren een nieuwe bron van stikstofuitstoot is. Daar de huidige bedrijfsfunctie van het plangebied vervalt kan verwacht worden dat het wegvallen daarvan de uitstoot ten gevolge van de nieuwe woonfuncties geheel of gedeeltelijk compenseert. Echter onafhankelijk daarvan stelt de ‘Handreiking woningbouw en Aerius’ van de Rijksoverheid dat op basis van ligging en omvang van de voorgenomen projectontwikkeling de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied op 0,00 mol/ha/jaar kan worden gesteld. Voor projecten met een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar is geen Aeriusberekening vereist en hoeft geen vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. <i>Conclusie</i> Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde normen betekenen kunnen geheel uitgesloten worden, op basis van de wettelijke normen betreffende afstand, schaal en aard van de voorgenomen ontwikkelingen. Een toetsing aan de Natura 2000 wetgeving wordt daarom niet noodzakelijk geacht.
--	--

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

NNN-gebied	
ligging	<i>NNN-gebied</i> Het plangebied, zover dit aan de zuidkant van de Kleine Zundertseweg ligt, grenst aan de zuidkant vrijwel aan NNB-gebied. Dit NNB-gebied betreft de loop van de Kleine Beek waaraan het beheertype N03.01 van Beek en Bron en de status van ecologische verbidingsstructuur is toegekend. Op een korte afstand van slechts 80 meter westelijk is deze verbidingsstructuur recent verlegd voor de aanleg van een rotonde als onderdeel van de nieuwe rondweg rond Zundert die langs de zuidoever van de beek voert. Op een grotere afstand van rond de 4 km westelijk ligt het groter aanééngesloten NNN-gebied bestaande uit de Turfvaart/ Bijloop (zuid), de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed de Moeren Aan dit gebied is de status van Natte natuurparel toegekend en bevat droog en vochtig bos, natte heide en zwak gebufferde waters. Op een afstand variërend van 1-3 km oostelijk ligt verspreid binnen het agrarisch landschap NNN-gebied dat voornamelijk uit verschillende bostypes en beek begeleidend grasland bestaat.

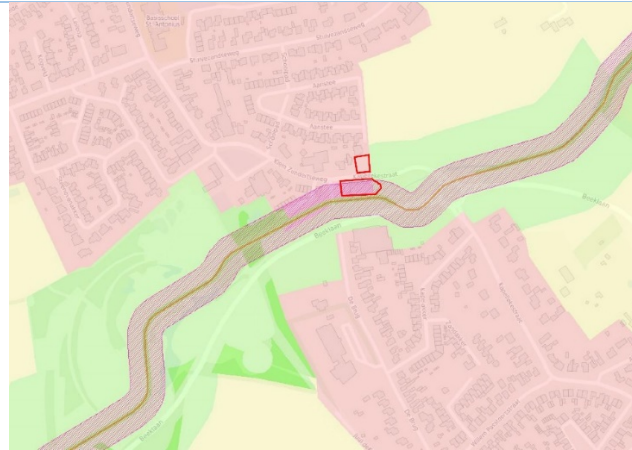
<i>Fig.6</i> <i>Het plangebied is rood omkaderd</i> <i>Groen: NNN/NNB-gebied</i> <i>Bron: kaartenbank Provincie Noord-Brabant</i>	
Toelichting	Voor NNN-gebied geldt de externe werking alleen indien sprake is van een aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. Zover de externe werking betrekking heeft op de toevoer van stoffen door lucht en water geldt deze alleen in het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebied) en niet voor NNN-gebied.
NNB-gebied Beleidskader	De Verordening ruimte NB stelt in artikel 5.1.lid 7, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.
NNB-gebied effecten	<i>ligging</i> Het plangebied is geen onderdeel uit van de NNN/EHS -gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan NNN-gebied is daarom geen sprake. Het dichtstbijzijnde gebied dat valt onder het Natuurnetwerk Brabant (NNB) grenst aan het plangebied, en ligt dus op een dusdanige korte afstand dat negatieve effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB-gebied ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling aantasten bij voorhand niet geheel uit te sluiten zijn. <i>Wezenlijk waarden en kenmerken</i> In de toelichting van de Verordening ruimte NB 2017 worden de wezenlijke waarden en kenmerken als begrip nader omschreven: “aanwezige en potentiële waarden, gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied, waartoe behoren natuurdoelen en natuurkwaliteit, geomorfologische processen, waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, mate van stilte, donkerte, openheid, landschapsstructuur en belevingswaarde”. Op basis van deze definitie en het veldonderzoek kunnen de wezenlijke waarden en kenmerken voor het onderhavig NNB-gebied als volgt beoordeeld worden. 1.Functie als verbindingsstructuur voor verschillende soortgroepen, in het bijzonder voor vissen, amfibieën, vogels, vleermuizen, libellen en watergebonden zoogdieren. 2.Rust- en voortplantingsplek van beschermde diersoorten (vissen, vogels en zoogdieren). 3.Deel van het functioneel leefgebied van vleermuizen en nachtvogels.

	4.Kwaliteit van het watermilieu 5.Intrinsieke kenmerken als de soortensamenstelling en structuur van de oeverbegroeiingen en hydrofytische begroeiingen 6.Landschappelijke belevingswaarde. <i>Negatieve effecten</i> Gelet op de ligging van het plangebied en aard van de herontwikkeling zijn negatieve effecten in de eerste instantie mogelijk op de punten 1, 2 en 3 als gevolg van licht en geluidsoverlast tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden en na realisering ten gevolge van de nieuwe inrichting en nieuwe functies die het plangebied verkrijgt. De bouw- en sloopwerkzaamheden zijn relatief kleinschalig en van te korte duur om te leiden tot aantastingen die van wezenlijk aard en blijvende duur zijn. De huidige bedrijfsfunctie vervalt en voor in de plaats komt een woonfunctie. In het algemeen kan men verwachten dat ten gevolge van herontwikkeling een negatieve omgevingsfactor als geluidsoverlast afneemt maar de lichtbelasting toeneemt. Negatieve effecten op punt 4 en 5 zijn mogelijk indien het aanliggend NNB-gebied een gebruiksfunctie of recreatieve functie voor de nieuwe bewoners verkrijgt waarvoor het niet aangemerkt of ingericht is. Zoals aanleg van steigers, gebruik van vaartuigen en het aanbrengen van sierbeplanting langs of in het water. <i>Maatregelen</i> Om verstoring tijdens de bouwfase te voorkomen en om op langer termijn aantasting van de wezenlijke kenmerken te voorkomen dienen de voorzorgsmaatregelen en randvoorwaarden die vermeld staan in hoofdstuk 6.3 in acht worden. Deze hebben betrekking hebben op de uitvoerende werkzaamheden, herinrichting en toegenomen druk van omwonenden op NNB-gebied.
Conclusie	Tijdelijk verstoring en effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten kunnen voorkomen worden indien voldoende voorzorgsmaatregelen en een aantal randvoorwaarden in acht worden genomen. Zie voor de vermelding daarvan hoofdstuk 6.3. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht indien deze in acht kunnen worden genomen en de gestelde randvoorwaarden gegarandeerd kunnen worden.
Speciale provinciale beschermingszones	
Ligging	Het Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021 van de Verordening ruimte Noord-Brabant wordt op de kaart Gezondheid-1 het plangebied aangeduid als gelegen buiten de 'Groenblauwe mantel', maar daar wel direct aangrenzend en binnen het "Zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen".

Fig.6 Ligging ten opzichte van de groenblauwe mantel. Het plangebied is rood omlijnd.

*Verklaring
Blauwgroen:
blauwgroene mantel
Groen: NNB-gebied
Rood gearceerd:
zoekgebied voor
Behoud en herstel van
watersystemen.*

*Bron: Ruimtelijke
Plannen provincie
Noord-Brabant*

Wettelijk kader

Gelet op de ligging is van het plangebied de volgende wetgeving op het plangebied van toepassing.

Artikel 18 lid2 van de Verordening ruimte stelt regels ten aanzien van Behoud en herstel van watersystemen. Deze hebben betrekking op:

- beperkingen aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder wat betreft de daarmee verband houdende bebouwing;
- het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.
- het ophogen van gronden.

Artikel 18 lid 1 stelt dat voor een bestemmingsplan met de aanduiding 'Behoud en herstel van watersystemen' bovenstaande regels van toepassing zijn indien dit bestemmingsplan een breedte heeft van ten minste 25 meter aan weerszijde van de waterloop.

Artikel 12 lid 1 van de Verordening Ruimte Noord-Brabant verbiedt binnen het Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant alle bestemmingen en fysieke ingrepen die van negatieve invloed zijn op de waterhuishouding binnen het NNB-gebied.

Artikel 12 lid 2 stelt regels ten aanzien van:

- het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 60 centimeter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet;
- de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een bestaande drainage;
- het verlagen van de grondwaterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
- het buiten een agrarisch bouwperceel aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.

Effecten- beoordeling

-Het plangebied is gelegen binnen het 'zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen', echter voldoet niet aan de voorwaarden wat betreft afmeting en ligging zoals die gesteld zijn in artikel 18 lid 1 om een overtreding mogelijk te maken van artikel 18 lid2.

	-Het plangebied ligt buiten Groenblauwe mantel waardoor een overtreding van artikel 6 uitgesloten kan worden. -Op basis van zijn ligging kan het plangebied wel gerekend worden als gelegen binnen het attentiegebied NNB zoals dit in de toelichting van de Verordening Ruimte omschreven wordt. Gelet op de aard van de herontwikkeling en beschikbare gegevens ligt het niet voor de hand dat overtredingen plaats vinden van artikel 12 lid 1. van de Verordening ruimte die betrekking hebben op grondverzet, verlaging grondwaterpeil en aanbrengen van verharding. Echter op basis van het ontbreken van bouwtechnische gegevens kan niet voldoende onderbouwd beoordeeld worden of de gestelde regelgeving hier van toepassing is.
Conclusie	Door de ligging buiten de Groenblauwe mantel kan een overtreding van artikel 6 van de Verordening ruimte NB uitgesloten worden. Daar het plangebied niet voldoet aan de vereisten van afmeting en ligging om een overtreding mogelijk te maken, kan ook een overtreding van artikel 18 met betrekking tot “Behoud en herstel van watersystemen” ook uitgesloten worden. Op basis van het ontbreken van bouwtechnische gegevens kan hier niet beoordeeld worden of er overtredingen van artikel 12 van de Verordening ruimte NB met betrekking tot de ligging binnen het Attentiegebied NNB plaats kunnen vinden.

4.3 Soortenbescherming

Vaatplanten	
Bescherming en voorkomen Wnb §3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn in het algemeen strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauw- en dottergraslanden. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige zachte waterkwaliteit van beken en vennen.
Wnb §3.3	<i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie is een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. Een aantal zeer zeldzame soorten uit onderhavige beschermingscategorie groeit op stenige standplaatsen en kan op oude muren aangetroffen worden. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.
Bronnen	Binnen de 1 km-Straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde plantensoorten. Binnen 1 tot 5 km-straal wordt de drijvende waterweegbree vermeld. Oudere inventarisatiegegevens (<i>"Een soortbeschermingsplan voor de Drijvende waterweegbree Luronium natans in Noord-Brabant; uitgave Provincie Noord-Brabant 10 juli 2007"</i>) vermeldt de drijvende waterweegbree binnen de Kleine Beek nabij Zundert. De meer recente natuurtoets voor de aanleg van de randweg (<i>Natuurtoets Randweg Zundert Onderzoek naar beschermde natuurwaarden; Tauw 28 juli 2010</i>) vermeldt dat naar gericht onderzoek van de beek ter hoogte van het traject van de randweg de soort nergens waargenomen is. Het verslag meldt ook dat de soort ook door het waterschap voor het onderzochte traject uitgesloten wordt.
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden binnen de invloedssfeer van de ingrepen langs terreinranden, tussen bestrating en andere marginale plekken de algemene ruigte- en onkruiden waargenomen die men verwachten kan (o.a. grote brandnetel, klein streepzaad, harig knopkruid, Canadese fijnstraal, glad vingergras, zevenblad, duizendblad, gewone braam). Direct buiten het plangebied biedt de beek met begeleidend groen in het algemeen ook een te verstoord beeld om bijzondere botanische waarden te verwachten. Hier werden veel ruigtesoorten als grote brandnetel,

	ridderzuring, kleeftkruid, harig wilgenroosje en, nabij de waterlijn, liesgras, grote egelskop, koninginnenkruid en grote lisdodde waargenomen.
Effecten beoordeling	De begroeiing binnen de begrenzing van het plangebied is van een te algemeen soort om bijzondere botanische waarden te verwachten. Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen geheel uitgesloten worden binnen het plangebied. Het watermilieu van de beek biedt potentieel een groeiplek voor de strikt beschermde drijvende waterweegbree. De beek is binnen een straal van 100 meter rond het plangebied afgelopen; er werden geen groeiplekken van deze soort en andere beschermde soorten ontdekt. Het tamelijk voedselrijke watermilieu van de beek op deze hoogte en de aangetroffen vegetatietypen bieden niet het beeld om de soort nabij het plangebied te verwachten.
Conclusie	Beschermde plantensoorten werden binnen het plangebied en directe omgeving niet waargenomen en worden niet verwacht. Op basis van zowel het bronnen- en veldonderzoek wordt de drijvende waterweegbree niet binnen de invloedsfeer van het plangebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde planten soorten ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling kunnen uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen en bescherming	
Habitatrichtlijn Wnb§3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de Habitatrichtlijn vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld. De bever is een soort die vanuit het rivierengebied steeds verder via de beekdalen zuidwaarts in Brabant opruikt. Ook van de otter vertoont een soortgelijk verspreidingspatroon, maar is alsnog veel zeldzamer. Uitgezonderd van vleermuizen en de bever ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van soorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten.
Nationaal beschermd (‘andere soorten’) Wnb §3.3	<i>Nationaal bescherming zonder vrijstelling</i> Op basis van ligging en landschappelijke omgeving kunnen in de nabijheid van het plangebied een aantal soorten uit het middelzware beschermingsregiem waarvoor geen vrijstelling geldt verwacht worden. Dit betreffen eekhoorn, waterspitsmuis, kleine marterachtigen en steenmarter. De bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt alleen voor de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland. Deze soorten komen vrij algemeen voor en zijn moeilijk vast te stellen op basis van een kort en éénmalig veldbezoek. Kleine marterachtigen verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals houtwallen en greppels. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen,

	takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang. De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke sporen na als uitwerpselen, prooiresten, stank en krabsporen. De waterspitsmuis komt voor langs oevers van beken en andere kleine water met een natuurlijke en goed ontwikkelde begroeiing en goede waterkwaliteit. De voorkeurs habitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. <i>Nationale bescherming met vrijstelling</i> Een nationale bescherming met vrijstelling geldt voor een aantal algemene zoogdieren die in de meeste gevallen als uitgesproken cultuurvolger gelden. Uit deze beschermingscategorie kunnen in het bijzonder binnen de bebouwde omgeving in het algemeen een aantal kleine zoogdiersoorten als gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel verwacht worden. Deze zullen zich voornamelijk op terreindelen waar voldoende dekking door begroeiing is ophouden. Grotere soorten als ree, haas en vos zullen kunnen de directe nabijheid van bebouwing mijden indien er geen duidelijke voedselbron is. Voor al deze soorten is slechts de zorgplicht van toepassing, d.w.z. dat onnodig doden of verwonden vermeden dient te worden.
--	---

Effectenbeoordeling	
NDFF-gegevens	<i>Habitatrichtlijn</i> De eerste Habitatrichtlijnsoort (bever) buiten vleermuizen wordt door de NDFF-gegevens pas binnen de 5 -10 km vermeldt. <i>Overige soorten</i> Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal alleen de eekhoorn. Binnen de 1-5 km-straal worden de bunzing en de boomarter vermeld. De waterspitsmuis en wezel/hermelijn worden pas binnen de 10-25 km-straal gemeld.
Waarneming	Er werden geen waarnemingen van zoogdieren gedaan of sporen die wijzen op aanwezigheid van zoogdieren.
Effecten	<i>Habitatrichtlijn</i> Op basis van de bekende verspreidingsgegevens, landschapskenmerken en specifieke habitatvereisten kunnen alle habitatrichtlijnsoorten binnen de begrenzing van het plangebied geheel uitgesloten worden. Nabij het plangebied is wel geschikt leefmilieu van stromend hout en wilgenbossen aanwezig voor de bever. Tijdens het veldbezoek is beek binnen een ruimte straal rond het plangebied afgelopen; er werden nergens sporen gevonden die

	wijzen op aanwezigheid van bevers binnen de omgeving. Ook het bronnenonderzoek geeft geen aanleiding gegeven om de soort te verwachten. <i>Andere soorten</i> Op basis van de analyse van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapkenmerken kunnen met een grotere of kleinere kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, waterspitsmuis, wezel en bunzing verwacht worden uit de categorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt. De eekhoorn kan nabij het plangebied voorkomen, maar verblijfplekken binnen het plangebied kunnen geheel uitgesloten worden daar geschikt substantiële houtbegroeiingen, een basisvoorwaarde binnen zijn leefgebied, ontbreken. De oevertaluds en het watermilieu van de beek bieden in principe geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. Echter op basis van het bronnenonderzoek en verspreidingsbeeld wordt de soort niet direct verwacht. De beek met zijn oevertalud vallen bovendien buiten de ingreep waardoor directe negatieve effecten van fysieke aard op deze soort en zijn verblijfplekken ten gevolge van de voorgenomen ingrepen uitgesloten kunnen worden. De bebouwing die gesloopt wordt is te intensief en te gecontroleerd in gebruik om kleine marterachtigen ongestoord verblijf te bieden. Dit geldt nog meer voor de steenmarter. Ook buiten de bebouwing ontbreken binnen de invloed van de ingrepen geschikte onverstoorte verblijfsmogelijkheden voor marterachtigen
Conclusie	Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde landgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van jaarrond beschermde verblijfplekken. Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen.

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bescherming en voorkomen	
Bescherming Wnb § 3.2	Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". <i>Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.</i> <i>Dit gehele systeem van verbindingsroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de</i>

	<i>functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.</i>
Voorkomen en verspreiding	Op basis van landschapskenmerken worden binnen de directe omgeving vooral soorten van het open en half besloten landschap die in enige mate als cultuurvolger gelden verwacht worden. De betreft in de eerste instantie de gewone dwergvleermuis; de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en voornamelijk in of aan bebouwing verblijft. De laatvlieger is eveneens voor zijn verblijf geheel afhankelijk van verbouwing en na de gewone dwergvleermuis de meest algemene vleermuissoort in Nederland. In tegenstelling tot de gewone dwergvleermuis is de laatvlieger meer een soort van het open veld. Een andere algemene soort die ook veel boven open terrein foeragerend kan worden aangetroffen en met grote zekerheid binnen landschappelijke omgeving verwacht kan worden, is de boom bewonende rosse vleermuis. Deze soort is voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. De watervleermuis is een soort die trekt en foerageert langs beken en kan daarom dicht nabij het plangebied verwacht worden.

Effectenbeoordeling	
NDFF	De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal vrij veel vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Binnen de 1-5 km-straal wordt de watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en als zeldzamere soorten franjestaart, meervleermuis, grijze grootoorvleermuis vermeldt. Gelet op het brede landschapsgebruik van vleermuizen zijn deze gegevens ook relevant voor de omgeving van het plangebied.
Toelichting	<i>Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschoot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn en over een langere periode binnen de jaarlijkse actieve seizoenen. Tijdens het veldonderzoek worden daarom in de eerste instantie een inschatting gemaakt van de verwachtingskans op basis van de aanwezige verblijfsmogelijkheden.</i>
Waarnemingen	Waarnemingen Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch duidelijke verblijfssporen.

Verblijfplekken	De bebouwing die voor sloop in aanmerking komt werd onderzocht op verblijfsmogelijkheden en daarvoor als ongeschikt beoordeeld. Voor verblijf onder de dakbekleding is in het algemeen het materiaal van golfplaten onvoldoende isolerend om een buffer te bieden tegen temperatuurextremen, Verblijfplekken direct onder golfplaten bieden daarom niet het stabiele klimaat dat een verblijfsvoorwaarde voor vleermuizen is. Ook ontbreken invliegmogelijkheden tot onder de golfplaten. De binnenruimte is te intensief in gebruik om geschikt en ongestoord verblijf te bieden. Aan de buitenkant ontbreken toegangen tot spouwruimten en gevelbekleding waarachter of waartussen verblijf kan worden gevonden. Ook de open houten aanbouw aan de achterkant van de loods biedt geen geschikte verblijfsmogelijkheden tussen kieren en spleten. Wel biedt de dakbekleding van dakpannen van het hoofdgebouw, de maalderij, geschikte (zomer)verblijfsmogelijkheden onder de dakpannen. Echter dit gebouw blijft intact waardoor deze verblijfplekken niet verloren gaan en alleen verstoord kunnen worden ten gevolge van b.v. de sloopwerkzaamheden. De aanbeveling geldt daarom de sloopwerkzaamheden en de meest verstorende bouwwerkzaamheden buiten het actieve seizoen van vleermuizen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is nader onderzoek naar verblijfplekken nodig om mitigatiemaatregelen op te stellen bij het aantreffen daarvan.
leefgebied	Ten gevolge van de voorgenomen ingrepen worden geen groenstructuren geamoveerd die van belang zijn als trekroute en als foerageergebied van vleermuizen. Wel kan de loop van de beek een essentiële functie als trek en foerageerroute voor vleermuizen, en met name voor kwetsbare soorten als de water- en meervleermuis, vervullen. Deze functie kan verstoord worden zowel als gevolg van de uitvoering van de plannen en door het nieuwe gebruik van het plangebied.
Conclusie	<i>Verblijfplekken</i> Tijdens het veldbezoek werden geen vaste verblijfplekken en geschikte verblijfsmogelijkheden geconstateerd bij de bebouwing die gesloopt wordt. Verblijfplekken van vleermuizen binnen invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen kunnen niet zonder nader onderzoek helemaal uitgesloten worden. Om een overtreding van artikel Wnb §3.2 Art 3.5 lid 2 (het is verboden dieren opzettelijk te verstoren) te voorkomen dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 6.2). <i>Foerageergebied</i> Op basis van inrichting wordt het plangebied van een geringe betekenis geacht voor het leefgebied van vleermuizen. Er vinden geen ingrepen plaats aan groenstructuren die van betekenis kunnen zijn als trek- en foerageerroute. Echter wel zijn negatieve effecten denkbaar op de verplaatsing- en foerageerstructuren die de beek en het begeleidend groen vormen. Hiervoor dienen voorzorgs- en mitigatiemaatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 6.3).

4.3.4 Vogels

Bescherming	
Toelichting	Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de Vogelrichtlijn . In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De

	wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie bijlage2.
Beschermings-categorieën.	Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4 (een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk is. <i>Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.</i> <i>Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif, en Zwarte wouw.</i> Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel <i>Soorten: Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.</i> Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval <i>Soorten: overige soorten</i>
Voorkomen en verspreiding	
Categorie 1, 2, 3 en 4 Wnb §3.1	Verblijfplekken in gebouwen Uit deze zwaarste beschermingscategorie worden binnen de verstedelijkte omgeving dicht nabij het buitengebied en een aantal soorten verwacht worden die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Dit betreffen huismus, gierzwaluw, slechtvalk, kerkuil en steenuil. Uitgezonderd van de gierzwaluw en slechtvalk zullen deze soorten het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de bebouwde linten en langs groenstructuren. De gierzwaluw broedt vooral in meer verstedelijk gebied op plekken als onder dakpannen en in holten en nissen in of aan de bebouwing. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge bebouwing of op andere hoge objecten die door mensenhanden gebouwd zijn. De gele kwikstaart broedt vaak in hopen in steile oeverwanden van beken en andere waters, maar kan ook naar bebouwing aan de waterkant uitwijken. Verblijfplekken onafhankelijk van bebouwing Onder de zware beschermingscategorie vallen ook een aantal roofvogels die nesten onderhouden in bomen. De nestplekken kunnen holten in bomen betreffen, zelfgemaakte nesten in bomen en grote nesten in bomen van andere vogels. Veel van deze soorten zijn gebonden aan bossen en bosranden of foerageren boven het open veld. Soorten als buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer en ransuil vallen binnen deze categorie. Andere soorten anders dan roofvogels die in bomen nestelen zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.
Categorie 5 Wnb §3.1	De strikte bescherming van nestplekken van soorten uit de deze categorie geldt alleen als er zwaarwegende ecologische omstandigheden daartoe aanleiding geven. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid. De bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid.

	Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, hopen en kieren. De jaarronde bescherming geldt alleen als de populatie sterk onder druk staat. Boerenwaluw en huiswaluw worden vaak als koloniebroeders aangetroffen op boerenerven en onderhouden vaste verblijfplekken waar ze jaarlijks weer naar terugkeren. De meeste soorten uit deze middelzware beschermingscategorie onderhoudt in principe geen vaste nestplekken, zoals een aantal algemene tuin en stadsvogels, maar keren wel vaak tot dezelfde plek of locatie terug.
Overig Wnb §3.1	Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Effectenbeoordeling	
NDFF-gegevens	<i>Categorie 1,2,3 en 4</i> De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal uit deze beschermingscategorie de steenuil, gierwaluw, huismus en grote gele kwikstaart als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden (of in geval van de grote gele kwikstaart kunnen onderhouden). Kerkuil en slechtvalk worden binnen de 1-5 km-straal vermeld. Als roofvogels die in bomen broeden worden buizerd en boomvalk binnen de 1 km-straal vermeld. Overige waarnemingen uit deze categorie binnen de 1 km-straal betreft de ooievaar en grote gele kwikstaart.
<i>Foto</i>	
Waarnemingen	Waarnemingen betroffen een aantal algemene tuinvogels. In de houten aanbouw werden mestsporen en nestmateriaal van stadsduiven aangetroffen.
Effecten	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in gebouwen (cat. 1,2,3 en 4)</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op aanwezigheid van huismussen binnen het plangebied en in de directe omgeving. Echter op basis van een éénmalig veld bezoek kan deze soort niet helemaal uitgesloten worden. Er werden geen sporen geconstateerd die wijzen op aanwezigheid van uilen binnen het plangebied en directe omgeving. Het gebouw dat gesloopt wordt is door zijn gebruik en ontoegankelijkheid geheel ongeschikt om inpandig verblijf aan uilen en andere vogels te bieden. De dakconstructie is geheel ongeschikt om nestgelegenheid aan huismus en gierwaluw te bieden. Tussen dakplaten en onderliggende isolatieplaten is te weinig ruimte en zijn de klimaatomstandigheden ongunstig wegens het onvoldoende isolerend vermogen van het materiaal waar de dakbekleding uit bestaat. Er ontbreekt geschikte gevelbekleding waartussen en waarachter genesteld kan worden. Het gebouw van de maalderij biedt betere mogelijkheden. Door zijn hoogte en overhangende dakpannen is het in het bijzonder geschikt voor gierwaluwen. Het dak bekleedt met dakpannen is geschikt om nestgelegenheid aan huismussen te bieden. <i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (cat. 1,2,3 en 4)</i>

	Binnen het plangebied en directe invloedssfeer van de ingrepen ontbreken elementen als grote nesten en holle bomen die verblijf aan roofvogels kunnen bieden of dicht struikgewas waar een kleine roofvogel als de sperwer kan nestelen. Het plangebied kan als weinig relevant beoordeeld worden binnen het habitatgebied van de roofvogels uit deze categorie die in de omgeving verwacht kunnen worden. <i>-Overige jaarrond beschermde verblijfplekken</i> De ooievaar broedt in hogere objecten dan dat er binnen het plangebied aanwezig zijn. Mede door zijn zichtbaarheid kan deze soort uitgesloten worden. Minder direct binnen de invloedssfeer van de ingreep kunnen nestelplaatsen van de grote gele kwikstaart uitgesloten worden. Deze kan in principe nestelen in het aangrenzend oevertalud van de beek en komt binnen de 1 km-straal voor. Op het oevertalud werden geen holen geconstateerd die door de gele kwikstaart (of cat.5 soort ijsvogel) gebruikt kunnen worden of gebruikt zijn. De dicht begroeide oevertaluds van de beek zijn niet van het type dat gewoonlijk door de genoemde vogels gebruikt wordt om hun holen te graven. <i>Catg.5</i> Voor soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden zijn geen specifieke nestelgelegenheden als holle bomen e.d. binnen het plangebied aanwezig. Voor deze soortgroep geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing. <i>Overig</i> Voor algemene tuinvogels is zeer beperkte nestgelegenheid aanwezig binnen de houten aanbouw en het siergroen op de locaties. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de bebouwing en verwijdering van het groen.
Conclusie	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken</i> Binnen het plangebied werden geen nesten en geschikte verblijfsmogelijkheden voor vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen vastgesteld. Alleen verblijfplekken van gierzwaluw en huismus onder de dakpannen van de maalderij kunnen niet geheel uitgesloten worden. Echter dit gebouw en de nestelplaatsen blijven intact; hooguit kunnen de nestelplaatsen verstoord worden door de sloop en bouwwerkzaamheden. De oevertaluds ter hoogte van het plangebied kunnen als ongeschikt beoordeeld worden om nestelplekken van de grote gele kwikstaart te verwachten die ten gevolge van de voorgenomen ingrepen verstoord kunnen worden. Met het oog op de mogelijkheid van aanwezigheid van jaarrond verblijfplekken van vogels binnen de invloedssfeer van de ingrepen dienen bij wijze van voorzorgmaatregel de meest versturende activiteiten buiten het broedseizoen van gierzwaluw en huismus plaats te vinden. Mocht dat niet wenselijk zijn dan dient voorafgaande aan de werkzaamheden nader onderzoek uitgevoerd te worden op basis van de geldende protocollen om aanwezigheid van jaarrond beschermde verblijfplekken van vogels vast te

	stellen. Op basis van dit onderzoek kunnen passende mitigatiemaatregelen getroffen indien deze verblijfplekken vastgesteld worden. <i>Algemeen</i> Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient bij alle uitvoerende werkzaamheden het broedseizoen in acht worden genomen bij sloop van de bebouwing en ingrepen in het groen (zie verder hoofdstuk 6.1.)
--	--

4.3.5 Reptielen

Bescherming en voorkomen Wnb § 3.2	De enige habitatrichtlijnsoort onder de reptielen waarvan verspreid binnen Noord-Brabant natuurlijke populaties voorkomen is de gladde slang. Deze zeldzame soort komt binnen hoogwaardig natuurgebied van hoogveen, heide en bos voor. Noord-Brabant telt een viertal kernpopulaties die verspreid deels in het oosten van de provincie, en deels in het westen van de provincie liggen. Een van die kernpopulaties komt voor in de aaneengesloten gebieden de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed De Moeren op slechts enkele kilometers afstand westelijk van het plangebied. Deze gebieden vormen met de Bijloop/deTurfvaart een aaneensluitende NNB-gebied.
Wnb § 3.3.	De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie voorkomen zijn de levendbarende hagedis en hazelworm. Deze soorten vallen onder het middelzware beschermingsregime van ‘andere soorten’ waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent. De levendbarende hagedis is een tamelijk algemene soort van heide en heideachtig terrein. De hazelworm is binnen Brabant een tamelijk zeldzame soort en komt binnen een zeer beperkt verspreidingsbeeld voor. De soort is gebonden aan heideterrein en bosgebied met een structuurrijke onderbegroeiing. Waarneming van genoemde soorten binnen de provincie Noord-Brabant op agrarisch terrein zijn van een uiterste incidentele aard.
Effecten beoordeling	<i>NDFF-gegevens</i> De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen soorten. Binnen de 1-5 km-straal worden de gladde slang en levendbarende hagedis vermeld. De waarneming van deze soorten betreffen hoogst waarschijnlijk de heide en bosgebieden van de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed de Moeren op enige kilometers westelijk van het plangebied. <i>Waarnemingen</i> Het plangebied werd tijdens het veldbezoek door het ontbreken van geschikte begroeiingsstructuren en ligging als geheel ongeschikt beoordeeld om reptielen te verwachten. <i>Effecten en geschiktheid</i> Landschappelijk gezien is het plangebied door het omringend agrarisch en verstedelijkt gebied te geïsoleerd gelegen van de habitatgebieden van de levendbarende hagedis en gladde slang om deze met enige kans te verwachten. Deze habitatgebieden bestaan voornamelijk uit natuurlijk terrein met combinaties van bos, heide en heideachtig terrein. Daarbuiten

	worden deze soorten hoogst zelden aangetroffen. Het vereiste terreintype met zijn specifieke begroeiingsstructuren ontbreekt geheel binnen het plangebied en de directe omgeving. Reptielen en negatieve effecten op hun leefgebied kunnen daarom redelijkerwijs uitgesloten worden. <i>Conclusie</i> Aanwezigheid van reptielen en negatieve effecten op hun leefgebied kunnen geheel uitgesloten worden voor ingrepen binnen het plangebied.
--	---

4.3.6 Amfibieën

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2 en §3.3	<i>Habitatrichtlijn</i> Voor de meeste strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. De soort is in het algemeen een kolonisator op allerlei braakliggend terrein en plant zich daar veelal voort in ondiepe tijdelijke plassen. <i>Nationaal beschermd (zonder vrijstelling)</i> De enige nationaal beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. De vinpootsalamander is te specifiek gebonden aan heidevennen om buiten natuurgebied te verwachten. De alpenwatersalamander is minder kieskeurig en is in de eerste instantie een soort van bosvijvers. <i>Nationaal beschermd (vrijstelling)</i> Voor een vijftal soorten beschermde amfibiesoorten die landelijk zeer algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Deze soorten betreffen de kleine watersalamander, bruine kikker, twee soorten groene kikkers (bastaardkikker en meerkikker) en de gewone pad. De meerkikker komt algemeen in het westelijk deel van het land voor en is in het oosten zeldzaam. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht.
NDDF-gegevens	De NDDF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal als enige amfibiesoort waarvoor geen vrijstelling geldt de alpenwatersalamander. Van soorten waarvoor de strikte bescherming geldt wordt binnen de 1-5 km-straal de poelkikker vermeldt en binnen 5-10 km straal heikikker en kamsalamander vermeld. De eveneens strikt beschermde rugstreeppad wordt pas binnen de 10-25 km-straal.

Waarnemingen	Er werden geen waarnemingen van amfibieën tijdens het veldbezoek gedaan.
Effecten beoordeling	In meer algemene zin zijn de landschappelijk omgeving en de geïsoleerde landschappelijke ligging van het plangebied van de bekende habitatgebieden binnen heide- en heideachtig terrein factoren om de meeste soorten beschermde amfibieën (heikikker, poelkikker, vinpootsalamander, rugstreeppad) waarvoor geen vrijstelling geldt uit te sluiten. In meer directe zin toont het plangebied met zijn bodem die vrijwel geheel door bebouwing en bestrating bedekt is een grote ongeschiktheid om amfibieën te verwachten. Hooguit is langs de groene randen wat marginaal habitatgebied aanwezig. Een positieve factor is de ligging langs een beek die voor beschermde amfibiesoorten als migratieroute kan functioneren. De beek waar men een visstand kan verwachten, is minder geschikt als voortplantingswater. Buiten de algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt is de amfibiesoort die op basis van de verspreidingsgegevens en het habitatgebruik met de grootste kans verwacht kan worden de alpenwatersalamander. Binnen het stroomgebied van de beek zijn kleine poelen aangelegd waarbinnen de soort zich mogelijk kan voortplanten. Om nieuwe leefgebied of overwinteringsplekken te vinden kan de beek als migratieroute functioneren voor deze en andere soorten. Dat zal vooral in het najaar na de voortplantingsperiode plaats vinden als de juvenielen uitzwerven en op zoek gaan naar overwinteringsplekken. De enige geschikte overwinteringsplekken binnen het plangebied zijn de dichte bamboebegroeiingen langs de beek aan de achterkant van de bebouwing. Bij het verwijderen daarvan en andere dichte begroeiingen nabij de beek dient daarom rekening gehouden met schuilende en overwinterende beschermde amfibiesoorten. Niet uitgesloten kan worden dat naast algemene soorten waarvoor een vrijstelling gaat ook de alpenwatersalamander aangetroffen kan worden. De verwijdering van deze begroeiingen dient bij voorkeur in het voorjaar plaats te vinden nadat de amfibieën naar hun voortplantingswaters zijn vertrokken. Voor exemplaren die alsnog gevonden worden geldt de zorgplicht. <i>Zorgplicht</i> Van soorten waarvoor een vrijstelling geldt kunnen bruine kikker, gewone pad en groene bastaardkikker nabij het plangebied verwacht worden. Voor deze soorten geldt uitsluitend Wnb §1.3 art 1.11 inzake de zorgplicht. Hierbij dient in het kader van de vereiste zorgplicht voorzorgsmaatregelen genomen te worden om amfibieën niet te doden of te verwonden.
Conclusie	Negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen herontwikkeling op beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden niet direct verwacht. Voor beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt dient alleen de zorgplicht in acht worden genomen. Met het oog op mogelijke aanwezigheid van overwinteringsplekken van de alpenwatersalamander dienen ook voorzorgsmaatregelen genomen te worden om een overtreding van Wnb §3.4 Art 3.10 lid 1b te voorkomen bij

	het verwijderen van de dichte begroeiingen binnen een zone langs de oevers van de beek.
--	---

4.3.7 Vissen

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2 en §3.3	Bescherming Onder de habitatrichtlijn vallen een aantal zoutwatervissen die van zelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming vallen een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad. De elrits en gestippelde alver zijn zeldzame vissoorten die alleen nog in enkele beken in Zuid-Limburg voorkomen. De grote modderkruiper is een soort van sloten en waters met een modderbodem en komt vooral voor binnen laagveengebieden en het rivierengebied voor. De Brabantse verspreiding ligt vooral in de invloedssfeer van de grote rivieren.
Effecten beoordeling	Effecten Open water ontbreekt binnen het plangebied en de ingrepen hebben geen betrekking op de aangrenzende beek. Deze soortgroep is daarom niet relevant in het kader van deze beoordeling.
Conclusie	Negatieve effecten op beschermde vissoorten en hun leefgebied geheel uitgesloten worden.

4.3.8 Libellen en vlinders

Bescherming en Voorkomen Wnb §3.2	Habitatrichtlijn Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn vallen 7 soorten dagvlinders en 8 soorten libellen. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Voor de provincie Noord-Brabant zijn de drie witsnuitlibellen, sierlijke, oostelijke en gevlekte witsnuitlibel, van bijzondere belang. Witsnuitlibellen zijn specifiek gebonden aan het zwak gebufferd watermilieu van vennen en andere kleine waters. Op basis van hun zeldzaamheid, verspreidingsbeeld en specifieke habitatvereisten kunnen deze soorten buiten hun natuurlijke biotopen, die voornamelijk in natuurgebieden gelegen zijn, uitgesloten worden.
Wnb §3.3	Nationale bescherming Onder de nationale bescherming zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten. De meeste soorten zijn dusdanig zeldzaam en/ of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachtingskans om deze soorten binnen verstedelijkt en agrarisch gebied aan te treffen bijzonder klein is.
NDFF-gegevens	Binnen de 0-1 km-straal worden geen beschermde soorten uit deze categorie vermeldt. Binnen de 1-5 km-straal wordt alleen de bosbeekjuffer vermeldt.

Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden binnen het plangebied enkele algemene vlindersoorten (bont zandoogje en koolwitjes) waargenomen ter hoogte van de oevers van de beek waar kruidrijke begroeiingen zijn ingezaaid.
Effecten beoordeling	De meest soorten uit deze categorie zijn te zeer gebonden aan de specifieke milieus van zwak gebufferde waters, stromend water en vochtige bossen om anders dan op incidentele basis binnen het plangebied te verwachten. De bosbeekjuffer en andere soorten van stromend water kunnen wel langs de Kleine Beek aangetroffen worden en foerageren of rusten binnen de begroeiingen op de begrenzing van het plangebied met de oevers van de beek. Echter het plangebied maakt geen deel uit van het essentieel habitatgebied van deze soorten. De ingrepen zijn niet van dusdanig aard dat deze aantasting van het beekmilieu en leefgebied van soorten uit deze beschermingscategorie kunnen betekenen.
Conclusie	Negatieve effecten op het leefgebied van soorten uit deze beschermingscategorie kunnen uitgesloten worden gelet op de reikwijdte en aard van de voorgenomen ingrepen en ontwikkeling.

4.3.9 Overige ongewervelden

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Uit de overige groepen van ongewervelden die Europees beschermd zijn door de Habitatrichtlijn vallen 2 soorten weekdieren, 5 keversoorten en 1 nachtvlindersoort. Van de twee weekdieren is De Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. Van genoemde keversoorten ligt het landelijk verspreidingsgebied van de vermiljoenkever uitsluitend in de provincies Noord-Brabant en Zuid-Limburg. De kever heeft een voorkeur voor vochtige bossen. De teunisbloempijlstaart is een warmte minnende soort nachtvlinder die voor zijn voedsel en voortplanting afhankelijk is van ruderaal- en pioniersvegetaties.
Wnb §3.3	<i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming vallen één keversoort, het vliegend hert en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia. Dit bostype ontbreekt in de nabijheid van het plangebied.
NDFF-gegevens	Binnen de 0-1 km-straal worden geen beschermde soorten uit deze categorie vermeldt. Binnen de 1-5 km-straal wordt alleen de grote vos vermeldt.

Waarnemingen	Er werden geen waarnemingen uit deze categorie gedaan.
Effecten beoordeling	De grote vos is een dagvlinder van vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De soort leek tot 2013 landelijk uitgestorven, echter de laatste jaren zijn de aantallen sterk zijn toegenomen. Waarschijnlijk betreffen dit vooral trekvinders; nog weinig bekend is over het voortplantingssucces van de soort in ons land. Binnen het plangebied ontbreekt het geschikt habitatgebied voor de grote vos en in het algemeen is de verwachtingskans erg klein om de soort aan te treffen. Ook voor andere beschermde ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken ontbreken binnen het plangebied de condities en specifieke biotopen om deze te verwachten.
Conclusie	Op basis van hun zeldzaam en hun specifieke habitatvereisten kunnen negatieve effecten op soorten uit deze groep vrijwel geheel uitgesloten worden.

4.4. Bescherming houtopstanden

Wet natuur bescherming	Door de ligging binnen de bebouwde kom is Wet natuurbescherming § 4 betreffende de bescherming van houtopstanden niet van toepassing.
APV-bomenkap	Het plangebied bevat geen houtbegroeiingen die kapvergunning plichtig zijn op basis van de APV-bomenkap. Deze is niet van toepassing.
Effecten- beoordeling	Overtreding van de verbodsbepalingen van §4 van de Wet natuurbescherming en eveneens de gemeentelijke APV-bomenkap kan voor het plangebied kan uitgesloten worden.

5 Conclusie

5.1. Samenvatting effectenbeoordeling

Natura 2000-gebied Wnb §2

Gelet op de schaal en aard van de voorgenomen ontwikkeling en ligging op voldoende geruime afstand tot Natura 2000 kunnen negatieve effecten op Natura 2000 gebied als een kwaliteitsverlies of overschrijding van de gestelde drempelwaarden geheel uitgesloten worden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) Vr NB art.5

Indien de voorzorgsmaatregelen en randvoorwaarden van hoofdstuk 6.3 in acht worden genomen wordt een toetsing aan het NNN/EHS-beleid niet noodzakelijk geacht.

Overige provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel Vr NB art.6, Attentiegebied NNB Vr NB art.12, Behoud en herstel van watersystemen Vr NB art.18)

- Door de ligging van het plangebied buiten de speciale provinciale beschermingszone van Groenblauwe mantel is artikel 6 van de Verordening ruimte NB niet van toepassing.
- Overtreding van artikel 12 van de Verordening kan hier niet afdoende beoordeeld worden daar bouwtechnische details niet bekend zijn.
- Het plangebied is gelegen binnen het zoekgebied voor Behoud en herstel van watersystemen, maar voldoet niet aan de specificaties om een overtreding van artikel 18 mogelijk te maken.

Soorten Habitatrichtlijn Wnb §3.2

De enige soort die onder strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn (Wnb §3.2) vallen en met enige waarschijnlijkheid binnen het plangebied verwacht kunnen worden zijn vleermuizen en in het bijzonder de gewone dwergvleermuis. Directe fysieke aantasting van verblijfplekken en functioneel leefgebied van soorten waarvoor een strikt beschermingsregime geldt kunnen als gevolg van de ingrepen uitgesloten worden. Wel zijn binnen de invloedsfeer van de ingrepen geschikt verblijfsmogelijkheden aanwezig en potentieel functioneel habitatgebied van vleermuizen. Om versturende effecten op verblijfplekken en functioneel leefgebied uit te sluiten zijn voorzorgsmaatregelen noodzakelijk (zie hoofdstuk 6).

Soorten nationaal beschermd (geen vrijstelling) Wnb §3.3

Negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van soorten die een overtreding betekenen van de verbodsbepalingen van Wnb §3.3, het middelzware beschermingsregime van 'andere soorten', kunnen binnen het plangebied en invloedsfeer daarvan uitgesloten worden.

Jaarrond beschermde verblijfplekken van zoogdieren en vogels Wnb § 3.1, §3.2 en §3.3

Binnen het plangebied en de invloedsfeer daarvan kunnen verblijfplaatsen die als jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren kunnen worden aangemerkt en beschermd zijn niet geheel uitgesloten worden. Directe fysieke aantasting van deze verblijfplekken en functioneel leefgebied kan wel uitgesloten worden. Verstoring van de verblijfplekken en functioneel leefgebied en daarmee overtreding van §3.1 art.3.1 lid 4 en 5 en §3.2 art. 3.5 lid 2 is wel mogelijk indien onvoldoende voorzorgs- en mitigatiemaatregelen genomen worden.

Beschermde houtopstanden Wnb §4

Binnen het plangebied ontbreken houtopstanden die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming of kapvergunning plichtig kunnen zijn.

5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Natura 2000-gebieden Wnb hoofdstuk 2 §2.1 t/m §2.5.	Overtreding van de verbodsbepalingen van de Natura 2000 -wetgeving, zoals die vastgelegd zijn hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn, niet aan de orde.
NNN-gebied Verordening ruimte NB-artikel 5.	Overtreding van de verbodsbepalingen van de wetgeving ter bescherming van gebieden die onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen, zoals vastgelegd in artikel 5 van de Verordening Ruimte Noord-Brabant, zijn mogelijk aan de orde indien onvoldoende voorzorgsmaatregelen en randvoorwaarden worden gesteld ter bescherming van aanpalend NNB-gebied. Zie hoofdstuk 6.3 voor te nemen voorzorgsmaatregelen en vereiste voorwaarden om een overtreding te voorkomen.
Groenblauwe mantel, Attentiegebied ecologische hoofdstructuur, zoekgebied Behoud en herstel van watersystemen. Verordening ruimte NB-artikel 6, 12, 18	Overtreding van de verbodsbepalingen van de wetgeving ter bescherming van de gebieden die onder de speciale provinciale beschermingszones vallen op basis van artikel 6 en 18 van de Verordening Ruimte Noord-Brabant zijn niet aan de orde. Niet helemaal beoordeeld kan worden of een overtreding van artikel 12 mogelijk is.

Soortenbescherming

wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Als het broedseizoen onvoldoende in acht genomen wordt is een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 mogelijk. Zie hoofdstuk 6.1 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb §3.1 art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Ten gevolge van de herontwikkeling is verstoring mogelijk van jaarrond beschermde verblijfplekken van vogels uit de beschermingscategorieën 1t/m 5. Overtreding van Wnb art 3.1 lid 4 en lid 5 is mogelijk indien onvoldoend voorzorgsmaatregelen getroffen worden tijdens de bouw en sloop. Zie hoofdstuk 6.2 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen beschadiging of vernietiging verwacht van jaarrond beschermde verblijfplekken en functioneel leefgebied van dieren die strikt beschermd zijn doormiddel van de Habitatrichtlijn. Overtreding van Wnb art 3.5 lid 4 is niet aan de orde.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Ten gevolge van de herontwikkeling is verstoring mogelijk van jaarrond beschermde verblijfplekken van vleermuizen. Overtreding van Wnb art 3.5 lid 2 is mogelijk indien onvoldoend voorzorgsmaatregelen getroffen worden tijdens de bouw en sloop.

	Zie hoofdstuk 6.2 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb §3.5 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten verwacht op de jaarrond beschermde verblijfplekken van dieren die onder de nationale bescherming van “andere soorten” vallen en die een overtreding van Wnb art 3.10 lid 1b kunnen betekenen.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.5 lid 5.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.10 lid 1c.
Wnb §1.3 art 1.11 Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.	Indien onvoldoende zorgvuldig te werk wordt gegaan bij uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding plaats vinden van verbodsbepalingen in Wnb §1.3 art 1.11 die de zorgplicht betreffen. Zie hoofdstuk 6.1 voor de te nemen voorzorgsmaatregelen en mitigatie.

Bescherming houtopstanden

wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §4 art 4/ APV Bomenkap	Er vindt geen kap plaats. Overtreding Wnb §4 art 4/ APV is niet aan de orde

Vervolgonderzoek

Vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde verblijfplekken is noodzakelijk indien de sloopwerkzaamheden en de bouwwerkzaamheden die veel geluidoverlast en bodemtrillingen veroorzaken plaats gaan vinden binnen de actieve periode van vleermuizen en broedseizoen van de verschillende vogelsoorten die binnen de invloedsfeer van de ingrepen mogelijk jaarrond beschermde verblijfplekken onderhouden.

Ontheffingsaanvraag

-Indien nader onderzoek uitwijst dat er jaarrond beschermde verblijfplekken aanwezig zijn die ten gevolge van de bouw en sloopwerkzaamheden verstoord kunnen worden omdat geen afdoende voorzorgsmaatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen, is een ontheffing noodzakelijk.

-

Samenvatting

-Als de voorzorgsmaatregelen mitigatiemaatregelen die het volgende hoofdstuk 6 vermelden in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.

-Indien de randvoorwaarden en voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen ter bescherming van het aangrenzend NNN-gebied die in hoofdstuk 6.3 vermeld worden wordt geen overtreding van de regelgeving van de Verordening ruimte van Noord-Brabant verwacht.

6 Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermd en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

Jaarrond beschermde verblijfplekken

-Om verstoring van mogelijk jaarrond beschermde verblijfplekken binnen de invloedssfeer van de ingreep (maalterijgebouw) te beschermen dienen bouw- en sloopactiviteiten die veel geluidoverlast en bodemtrillingen bezorgen na het broedseizoen van de gierzwaluw en huismus plaats te vinden.

-Met het oog op mogelijke zomerverblijfplekken van vleermuizen binnen de aanpalende bebouwing dienen activiteiten die veel geluidoverlast en trillingen bezorgen buiten de actieve periode van vleermuizen plaats te vinden.

Bij uitvoeren van de verschillende activiteiten kan het volgende schema aangehouden worden. De rode vlakken geven aan welke maanden ongeschikt zijn om de activiteit uit te voeren. In de eerste kolom staat met betrekking tot welke soortgroep en welke type activiteit waarvan de uitvoering niet wenselijk is. Het type activiteit wordt aangegeven met een cijfer dat overeenkomt met onderstaande opsomming van activiteiten

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Gierzwaluwen (1,2)												
Huismus (1,2)												
Alpenwatersalamander (4)												
Broedseizoen vogels(3)												
Vleermuizen (1,2)												

Activiteiten

1. Bouw- en sloopwerkzaamheden met veel geluidsoverlast en trillingen
2. Verlichting van de bouwplaats in de avond- en nachtelijke uren.
3. Activiteiten die vernietigen of beschadiging van nesten, legsels en nestjongen van vogels tot gevolg kunnen hebben.
4. Verwijdering van dichte begroeiingen langs de beek

Amfibieën

-Ter bescherming van overwinterende amfibieën en in het bijzonder de alpenwatersalamander dienen dichte begroeiingen langs de oevers van de beek buiten de overwinteringsperiode van amfibieën en met in achtneming van de zorgplicht verwijderd te worden.

Nacht actieve dieren

-Met het oog op trekkende en foeragerende vleermuizen en nachtvogels langs beek dient op de bouwlocatie langs de beek geen avond en nachtbelichting gebruikt te worden.

6.3 Bescherming NNN-gebied; randvoorwaarden en voorzorgsmaatregelen.

Om tijdelijke verstoring en aantasting van de wezenlijke en kenmerken van het NNN-gebied te voorkomen dienen de volgende voorzorgsmaatregelen en randvoorwaarden in acht worden genomen.

- Tijdens de sloop en bouw dient de extra lichtbelasting op NNN-gebied beperkt of geheel voorkomen te worden.
- Tijdens de sloop en bouw mag het NNB-gebied geen deel van het bouwterrein worden. Daarom dient berijding, betreding, dumping van afval en tijdelijk opslag van materialen binnen NNB-gebied verboden te worden.
- Bij de herinrichting dient naar een lichtplan gestreefd te worden dat zo weinig mogelijk uitstraling naar NNB-gebied heeft en waaraan de eis gesteld wordt dat deze huidige lichtbelasting op het NNB niet overstijgt.
- Na de bouw dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om het NNB-gebied te beschermen tegen overmatige betreding en oneigenlijke nieuwe gebruiksfuncties ten gevolge van de toegenomen bewonersdruk.
- Gegarandeerd dient te worden dat nieuwe inrichting en gebruik van het plangebied niet van invloed mag zijn op de op de waterkwaliteit van de beek en geen aantasting van de huidige oevertaluds en oeverbegroeiing betekenen.

6.4 Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om naar een nieuwe groene inrichting te streven die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.
- Als aanbeveling geldt het inbouwen van verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen en huismussen in de nieuwbouw. Hiervoor zijn inbouwkasten in alle maten en van verschillend soorten materialen in de handel.
- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen

Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!

Voor meer informatie over natuurinclusief bouwen zie onderstaande websites:

www.stadszaken.nl/ruimte/groen/1079/natuurinclusief-bouwen-met-deze-40-punten.

www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/gemeenten-bedrijven-bouwers/hulp-van-vogelbescherming .

www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/gemeenten-bedrijven-bouwers/goede-voorbeelden .

www.checklistgroenbouwen.nl

www.operatiesteenbreek.nl

7. Bronnen

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren.
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Schaminée e.a. 1995. De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5
- Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994. Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5
- P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010. Veldgids Europese Zoogdieren
- Dietz, C., O. von Helversen& D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Een soortbeschermingsplan voor de Drijvende waterweegbree *Luronium natans* in Noord-Brabant; uitgave Provincie Noord-Brabant10 juli 2007
- Natuurtoets Randweg Zundert Onderzoek naar beschermde natuurwaarden. Tauw projectnr. 196747 definitief 28 juli 2010

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d.

Internetsites

-www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.dassenwerkgroepbrabant.nl
-www.ed.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihal	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvler	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilsoni ssp. nilsoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrus ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrus w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocodyra leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karthusieranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	Arnoseris minima	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	Thymus praecox	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	Drosera longifolia	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	Veronica prostrata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	Teucrium scordium	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	Erysimum cheiri	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	Lathyrus aphaca	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	Scandix pecten-veneris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	Arabis hirsuta subsp. sagittata	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	Lilium bulbiferum subsp. croceum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	Daphne mezereum	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	Antennaria dioica	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	Lithospermum arvense	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	Asperugo procumbens	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	Carex lepidocarpa	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	Galeopsis angustifolia	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	Rubus saxatilis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	Carduus tenuiflorus	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	Minuartia hybrida	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	Teucrium botrys	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	Scheuchzeria palustris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING

Uitgezonderd:

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWvB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

